

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

170. An Sacerdos, qui ex carentia Confessarij propter scandalum celebravit, teneatur quam primum confiteri? Et quomodo intelligenda sunt illa verba Concilij quam primum? Et notatur, quod dictum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

doctrinam
ejus §. Hoc
supposito.
signanter
ante mediū
à vers. Tum
etiam & in
tom. 9. tr. 7.
ex doctrina
Ref. 96. §. 1.
ad mediū,
vers. Con-
firmatur. &
§. ult. Sed
lege cam
per totam.

men malè citat pro hac sententia Suarez & Reginaldum.

2. Sed non est recedendum à sententia affirmativa dicti Cardinalis de Lugo, & omnium Theologorum Societatis, dempto uno Tamburino, quos hic ad fatietatem possem adducere. Unde, miror, quòd reliquerit tam fortissimos suos Commilitones, ut paucis exteris militibus se adscriberet, inter quos est Ledesma Dominicanus, quem tamen omnes Doctores Dominicani reliquerunt, ut Nugnus de Sacram. tom. 2. q. 80. art. 4. difficult. 4. Reverendiss. Candidus tom. 3. disquis. 2. art. 22. dub. 45. & alij. Dicendum est itaque, verba Concilij continere præceptum sub onere peccati mortalis: quia, ut optimè observat Joan. Prapostitus ejusdem Societatis in 3. part. q. 80. art. 4. dub. 4. num. 22. quamvis Concilium solum dicat, *confiteatur*, quod ex se non sufficienter indicat præceptum obligans sub mortali; communis tamen sensus Doctorum, qui est optimus legis interpret, illud Decretum intelligit sub mortali obligare. Et idèd, quamvis in Concilio non sit verbum præcipiendi, neque æquivalens; id tamen non semper est necessarium, sed aliquando sufficit verbum modi Imperativi, præsertim quando ab initio sic fuit intellectum; sicut verè fuit verbum istud, ut optimè observat Hurtadus de Sacram. Eucharist. disp. 9. diff. 7. unde patet responso ad rationes, quæ pro negativa sententia adducuntur.

RESOL. CLXX.

An Sacerdos, qui ex carentia Confessarij propter scandalum celebravit, teneatur quamprimum confiteri? Et quomodo intelligenda sunt illa verba Concilij quamprimum?

Et notatur, quod dictum præceptum Concilij quamprimum confitendi non extenditur ad laicos, nec ad Sacerdotem, qui instar laici Eucharistiam accipit, sicut si talis Sacerdos celebraret, in die Parasceves, vel si assumeretur ad complendum Sacrificium ab alio inchoatum. Ex part. 2. tract. 14. Resol. 60.

§. 1. Affirmativè respondendum, ex verbis Concilij Tridentini sess. 3. cap. 7. quòd si necessitate urgente, Sacerdos absque prævia confessione celebraverit, quamprimum confiteatur. Quæ quidem verba continere præceptum, ex communi DD. sententia putavit Suarez tom. 3. q. 66. sect. 7. Reginaldus tom. 2. lib. 29. c. 6. q. 4. sect. 3. n. 110. Pefantius in addit. ad 3. p. q. 10. disp. 5. de præcepto confessionis, Nugnus in 3. part. tom. 1. q. 80. art. 4. diff. 4. Coninch de Sacram. q. 80. art. 4. dub. 2. n. 24. Fillucius tom. 1. tract. 4. cap. 8. quest. 5. n. 221. Navarr. & alij.

2. Non desunt tamen DD. asserentes, in dictis verbis Concilij non adesse præceptum, sed consilium, sicque Sacerdotes ita celebrantes, non peccare mortaliter, si quamprimum non confiteantur. Ita docuit Villalobos in sum. tom. 1. tract. 7. dub. 37. num. 7. & Petrus Ledesma in sum. part. 1. tract. de Euchar. cap. 11. ante concl. 9.

3. Sed stando in prima opinione difficultas est, quomodo intelligenda sint verba illa Concilij, *quamprimum*? Sancius in selectis, disp. 32. num. 14. putat illico finita Missa Sacerdotem adstrictum esse confiteri per dicta verba Concilij, & citat Suarez, & Valquez. Vide etiam Henriquez lib. 8. c. 45. n. 4.

4. Ego olim illa verba *quamprimum*, id est, intra triduum, exponebam: nam, ut notat Gonzalez in 8. regul. Cancell. gloss. 43. num. 51. Riccius p. 2. dec.

88. num. 9. & Sanchez de matrim. tom. 1. disp. 51. tamen quòd & Coninch de Sacram. disp. 23. dub. 2. n. 6. dicitur quamprimum, & incontinenter fieri, quod intra triduum fit, C. de error. advoc. ubi in continenti, primo triduo, & l. fin. C. de judic. ibi, illico autem, id est, intra triduum. Et tunc, nimis benigna hæc opinio aliquibus videbatur.

5. Sed postea inveni apud gravissimos auctores benigniorem opinionem. Ideo Fagundez de præc. Eccles. tract. 3. lib. 3. cap. 8. num. 8. & ante illum nonster Molfesius in sum. tom. 1. tract. 3. cap. 10. num. 18. & ante illum Petrus Binsfeldius in Enchir. theol. pastoral. cap. 5. asserunt satis esse, pro adimplendo supradicto præcepto Concilij, si Sacerdos, qui sic celebravit, confiteatur suo tempore, nempe ante aliam celebrationem, & sic illud *quamprimum* exponunt, *cum primum iterum celebraverit*.

6. Sed posset aliquis dicere, si talis opinio esset vera, ad nihil obligaret supradictum præceptum Concilij, nam talis Sacerdos ante aliam celebrationem necessariò tenetur confiteri, propter scientiam peccati mortalis. Adde, quòd si talis Sacerdos, v. g. celebraret, & confiteretur post sex menses, vel annum, secundum hos auctores, adimpleret præceptum Concilij. At hoc est absurdum: nam si quis faceret aliquid post sex menses, vel annum, non faceret quamprimum. Ergo, &c. Unde Zanardus in direct. confess. part. 1. tract. de Euchar. cap. 7. asserit, quòd sub præcepto talis Sacerdos tenetur confiteri, non immediate, nec eo die, sed non differendo per longum tempus confessionem. Sed his non obstantibus opinio doctorum Authorum est probabilis, saltem per principia extrinseca.

7. Non verò, quòd dictum præceptum Concilij quamprimum confitendi, non extenditur ad laicos, contra Navarrum, Fagundez, Zanardum, & alios; voluntariè enim dicunt, quòd si Concilium interrogaretur, ita fuisset responsum, quis enim hoc illis revelavit, ut tradit Sylvius in 3. p. q. 80. art. 2. dub. 2. & alij communiter.

8. Ex quo sequitur, Sacerdotem, qui sacramentum Eucharistie instar sæcularis accepit, non obligari hac lege, quia in illa communione non se habet ut Sacerdos, sed ut laicus. Ita Villalobos in sum. p. 1. tr. 3. dub. 37. n. 8. & alij. Secus esset, si talis Sacerdos celebraret in die Parasceves, vel si assumeretur ad complendum Sacrificium ab alio inchoatum: nam in hujusmodi casibus obligaret hoc præceptum Concilij. Vide citatos DD.

RESOL. CLXXI.

Quo pacto intelligendum est illud verbum *quamprimum*?

Et si forte Sacerdos prima die haberet commoditatem confitendi, non habiturus sequentibus diebus, an tunc sanè teneatur non differre confessionem, ne longiori mora recorderetur? Ex part. 9. tract. 3. Ref. 23.

§. 1. Olim adduxi nostrum Molfesium, & alios docentes, illud verbum *quamprimum*, intelligendum esse usque ad aliam sequentem Communionem. Hanc sententiam meritò improbavi ex rationibus ibi adductis. Unde optimè dixit Joan. Prapostitus in 3. part. quest. 80. artic. 5. dub. 4. num. 21. ex particula, *quamprimum*, patere, quòd Concilium non respiciat subsequenter Communionem, quasi in ordine ad illam Confessionem præcipiat; sed quòd independenter ab omni alio Sacrificio, vel Communionem præcipiat institui Confessionem, idque cum primum fieri poterit. Est igitur hæc opinio rejicienda, nec probabilis existimanda; ut rectè docet

Sup. hoc in Ref. seq. & in aliis ejus primæ annot.

Sup. hoc præter Ref. annot. præterita, lege